

207/2024

Dokumentin versiot

- [Viitetiedot](#)
- [På svenska](#)

Helsingissä 26.4.2024

# Lakikalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain (176/2017) 2 §:n 1 momentti, 3 ja 4 §, 6 §:n 2 momentti, 7 §:n 2 ja 3 momentti, 8–12 ja 14 § sekä 15 §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 2 momentti laissa 97/2019, 8 ja 12 § laissa 322/2022, 10 § osaksi laeissa 232/2018 ja 322/2022 sekä 14 § laeissa 322/2018 ja 382/2019, sekä lisätään 1 §:ään uusi 2 momentti, 2 §:ään uusi 3 ja 4 momentti sekä lakiin uusi 5 a § seuraavasti:

## 1 §

### Voimaansaattaminen

Edellä 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen liitteenä olevan kalastussäännön korvaamisesta uudella kalastussäännöllä Oslossa 22 päivänä joulukuuta 2023 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

## 2 §

### Sopimus kalastussäännön määräyksistä poikkeamiseksi

Maa- ja metsätalousministeriö tekee Norjan hallituksen tai tämän määräämän viranomaisen kanssa kalastussopimuksen 6 ja 7 artiklassa tarkoitetun sopimuksen kalastussäännön määräyksistä poikkeamiseksi sekä pöytäkirjan 5 artiklassa tarkoitettujen ennalta sovittujen säätelytoimenpiteiden kalastussäännössä määriteltyjen edellytysten olemassaolosta. Velvollisuudesta neuvotella saamelaiskäräjien kanssa sopimusta tehtäessä säädetään saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995).

---

Kalastussäännön 4 ja 5 §:ssä tarkoitetuista lohenkalastuskiintiöistä ja lohenkalastuksen sallimisesta päätetään vuosittain sopimuksen 6 ja 7 artiklan mukaisesti.

Tenon kalatalousalue edustaa paikallisia kalastusoikeuden haltijoita osallistumalla sopimuksen 6 ja 7 artiklassa tarkoitettuun arviointityöhön, joka koskee lohenkalastuskiintiöitä sekä poikkeavia määräyksiä kalastussäännöstä.

### 3 §

#### Kalastussäännössä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen

Kalastussäännön 5 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on maa- ja metsätalousministeriö.

Kalastussäännön 8, 10, 19, 33, 37, 39 ja 40 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Kalastussäännön 35 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Mainitun pykälän 3 momentissa tarkoitetuissa hankkeissa toimivaltainen viranomainen on kuitenkin maa- ja metsätalousministeriö.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyydettävä lausunto Tenon kalatalousalueelta ennen kalastussäännön 40 §:ssä tarkoitettua poikkeusluvan myöntämistä opetuskalastusta tai kulttuuritapahtumia varten.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa säännöksiä kalastussäännön 40 §:ssä tarkoitettua poikkeusluvan hakemisen määräajasta.

### 4 §

#### Kalatautien torjunnasta vastaava viranomainen

Sopimuksen 15 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Ruokavirasto.

### 5 a §

#### Tenon lohikantojen hoitotyöryhmä

Maa- ja metsätalousministeriö sopii Norjan toimivaltaisen viranomaisen kanssa Tenon lohikantojen hoitotyöryhmän toimeksiannon sisällöstä ja nimeää viranomaisten edustajat ryhmään sekä nimeää kalastusoikeuden haltijoiden edustajat Tenon kalatalousalueen esityksestä. Tenon lohikantojen hoitotyöryhmä osallistuu sopimuksen 4 artiklassa tarkoitettua hoitosuunnitelman valmistelutyöhön sekä 6 artiklan mukaisten vuosittaisten kalastussäännöstä poikkeavien määräysten arviointiin.

## 6 §

### Hoitosuunnitelman valmistelu ja vahvistaminen

---

Luonnonvarakeskuksen tulee valmistella suunnitelma yhteistyössä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä Tenon kalatalousalueen kanssa.

---

## 7 §

### Saalisrekisteri

---

Saalisrekisteriin tallennetaan kalastussäännön 33 §:ssä tarkoitettujen tietojen lisäksi kalastajan nimi, yhteystiedot ja käytetty kalastuslupatyyppi. Saalisrekisterin tietoja käytetään sopimuksen 13 artiklan 2 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin. Saalisrekisterissä olevia tietoja voidaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Suomen ulkopuolella oleville viranomaisille Suomea sitovien kansainvälisten kalavarojen hoitoon ja suojeluun liittyvien velvoitteiden hoitamiseksi. Tietoja voidaan salassapitosäännösten estämättä lisäksi luovuttaa kalastusta valvoville viranomaisille valvontaa varten sekä kalatalousviranomaisille kalavarojen hoidon suunnittelua varten. Saalisrekisterin sisältämät henkilötiedot poistetaan viiden vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jonka aikana henkilö on antanut viimeisen saalisilmoituksen. Henkilötietojen salassa pitämisestä ja luovuttamisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja muusta henkilötietojen käsittelystä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) ja tietosuojalaissa (1050/2018). Henkilötietojen käsittelyyn ei kuitenkaan sovelleta mainitun asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaa.

Kalastussäännön 33 §:ssä tarkoitettua saalistietoa koskevaa ilmoitusvelvollisuutta on noudatettava myös sopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla Tenojoen vesistön lohennousualueella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä saalis-ilmoitusta koskevasta menettelystä.

---

## 8 §

### Kalastuslupien myynnin järjestäminen

Sopimuksen 10 artiklassa tarkoitettujen kalastuslupien myynnin järjestämisestä vastaa Tenon kalatalousalue.

Kalatalousalue voi sopia kalastussäännön 7 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun venekalastusluvan, 4 kohdassa tarkoitetun rantakalastusluvan ja 5 kohdassa tarkoitetun muiden lajien kalastusluvan myyntitehtävän suorittamisesta yksityisen palveluntuottajan tai kalastusoikeuden haltijana olevan yhteisen vesialueen osakaskunnan (*palveluntuottaja*) kanssa. Sopimus ei voi koskea kalastussäännön 8 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettuun kiintiöön kuuluvia kalastuslupia.

Palveluntuottajan on oltava luotettava ja asiantunteva. Palveluntuottajalla on oltava tehtävän hoitamisen edellyttämät tekniset, taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet.

Palveluntuottajalla on oikeus saada tehtävän suorittamisesta kohtuullinen palkkio, jonka maksaa luvan ostaja ja joka voi olla enintään viisi prosenttia luvan hinnasta.

Kalatalousalueen on tehtävä kirjallinen sopimus palveluntuottajan kanssa tehtävän sisällöstä, lupamaksujen tilittamisestä ja muista tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisista seikoista sekä palkkiosta.

Kalatalousalue tilittää myydyistä kalastusluvista kertyneet lupatulot maa- ja metsätalousministeriölle. Tilitysajankohdasta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Kalatalousalue ja palveluntuottaja ovat velvollisia järjestämään kalastajalle pääsyn sähköiseen saalisrekisteriin saalisilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi. Vastaava velvollisuus on myös muulla kalastusluvan luovuttavalla taholla sopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla Tenojoen vesistön lohennousualueella.

## 9 §

### Vakinainen asuminen Tenojoen vesistön jokilaaksoissa

Kalastussäännön 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvana pidetään henkilöä, jonka kotikuntalain (201/1994) 2 §:ssä tarkoitettu kotikunta on kalastuskautta edeltäneen kalenterivuoden viimeisenä päivänä ollut Utsjoki tai Inari ja joka on tosiasiallisesti asunut Tenojoen vesistön jokilaaksojen varressa kalastuskautta edeltävän vuoden aikana vähintään seitsemän kuukauden ajan.

## 10 §

### Kalastuslupien hinnoittelu

Kalastussäännön 7 §:ssä tarkoitetuista kalastusluvista peritään seuraavat maksut:

- 1) yleinen paikkakuntalaislupa 40 euroa kalastuskaudelta;
- 2) paikkakuntalaisen vapakalastuslupa 150 euroa kalastuskaudelta;
- 3) kalastussäännön 8 §:n 3 momentissa tarkoitettuun lupakiintiöön kuuluva kalastusoikeuden haltijan venekalastuslupa 10 euroa kalastusvuorokaudelta ja rantakalastuslupa 5 euroa kalastusvuorokaudelta sekä muiden lajien kalastuslupa 5 euroa kalastusvuorokaudelta, kuitenkin yhteensä enintään 40 euroa kalastuskautta kohden.

Kalastussäännön 7 §:n 1 momentin 3–5 kohdassa tarkoitettujen kalastuslupien hinta perustuu käypään hintaan, jonka määrittelemisessä otetaan huomioon vastaavantyyppisten kalastuslupien markkinahinta. Hinta voidaan määrittää erisuuruiseksi lupavyöhykkeen, lupatyyppin ja ajankohdan perusteella. Luvan hinta on:

- 1) venekalastuslupa 0–150 euroa kalastusvuorokaudelta;
- 2) rantakalastuslupa 0–150 euroa kalastusvuorokaudelta;
- 3) kalastuslupa Inarijoessa Matinkönkään yläpuolella ja Kietsimäjoessa veneestä ja rannalta kalastettaessa 0–150 euroa kalastusvuorokaudelta;
- 4) muiden lajien kalastuslupa 0–150 euroa.

Alle 18-vuotiaalle myönnetään 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu lupa maksutta.

Alle 18-vuotiaalle voidaan myöntää 2 momentissa tarkoitettu lupa käypää hintaa alemmalla hinnalla tai maksutta.

Mualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuva alle 18-vuotias on oikeutettu kalastussäännön 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuun lapsilupaan.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 2 ja 4 momentissa tarkoitettujen kalastuslupien hinnoista.

## 11 §

### Kalastuslupatulojen käytön perusteet

Kalastussäännön 7 §:ssä tarkoitetuista kalastusluvista kertyneet varat käytetään:

- 1) kalavesien hyödyntämiseen perustuvasta käytöstä maksettaviin korvauksiin rajajokialueen vesialueen omistajille;
- 2) kalastuksenvalvonnasta ja lupamyynnin järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin; sekä
- 3) kalakantojen seurannasta ja tutkimuksesta sekä saalisrekisterin ylläpidosta ja kehittämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa edellisen vuoden kertyneiden lupatulojen jakautumisen 1 momentissa säädettyjen käyttötarkoitusten välillä. Luvan myynnin järjestämisestä 8 §:n mukaisesti vastaava taho jakaa edellisenä vuonna kertyneet lupatulot 1 momentin 1 kohdan mukaisiin korvauksiin rajajokialueen vesialueiden omistajille. Jos vesialueen omistajalle jaossa tuleva määrä olisi enintään 50 euroa, varoja ei jaeta omistajalle, vaan ne jäävät kalatalousalueelle. Korvauksia ei pidetä valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuna valtionavustuksena. Korvaussaatavien vanhentumiseen sovelletaan kalastuslain 85 §:ää.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen varojen käytön perusteista.

## 12 §

### Mualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvien kalastusoikeuden haltijoiden kalastusluvut

Kalastussäännön 8 §:n 1 momentin vene- ja rantakalastusluvista muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvien kalastusoikeuden haltijoiden osuus kalastusluvista on yksi kolmasosa kummastakin lupaluokasta.

Kalastussäännön 8 §:n 2 momentin muiden lajien kalastusluvista muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvien kalastusoikeuden haltijoiden osuus kalastusluvista on yksi kolmasosa kyseisestä lupaluokasta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen lupien käyttö on mahdollista ainoastaan muualla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa asuvan (*ulkopaikkakuntalainen*) kiinteistön omistukseen perustuvan kalastusoikeuden perusteella.

Ulkopaikkakuntalaisella kalastusoikeuden haltijalla on kiinteistöä kohti oikeus ostaa yksi lupavuorokausi 1 momentin mukaisista lohenkalastukseen oikeuttavista luvista. Seuraavaan kalastuslupaan oikeuttava kerroin määritetään siten, että osuusluvun 0,5 ylittävä kiinteistön osuusluku oikeuttaa ostamaan lisäksi yhden lupavuorokauden jokaista osuusluvun kuuden kokonaisyksikön suuruista lisäystä kohti.

Ulkopaikkakuntalaisella kalastusoikeuden haltijalla on kiinteistöä kohti oikeus ostaa lupavuorokausia 2 momentin mukaisesti muiden kuin lohen ja merinieriän kalastukseen oikeuttavista luvista 10 §:ssä säädetyin hinnoin ilman seuraavaan kalastuslupaan oikeuttavan kertoimen aiheuttamia rajoituksia.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista kiintiöistä varaamatta jääneet luvat voidaan siirtää ostettaviksi kalastussäännön 8 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettuihin matkailulupakiintiöihin, jos niitä ei ole määräaikaan mennessä varattu luvanmyyntijärjestelmästä. Vene- ja rantakalastusluvut on varattava viimeistään kalastusta edeltävän viikon perjantaina kello 15. Muiden lajien kalastukseen tarkoitettut kalastussäännön 8 §:n 2 momentin mukaiset kalastusluvut on varattava viimeistään 15 päivänä heinäkuuta kello 15 tai, jos kyseinen päivä on lauantai tai sunnuntai, sitä edeltävänä perjantaina viimeistään kello 15.

Ulkopaikkakuntalaisen kalastusoikeuden haltijan on lupia ostaessaan osoitettava omistusosuutensa. Maanmittauslaitos toimittaa kalatalousalueelle pyydettyä ennen kalastuskauden alkua tiedot alueen kiinteistöjen omistajista, heidän kotikunnistaan sekä kalastusoikeuden määrästä kiinteistöittäin.

Mitä 4 momentissa säädetään osuusluvusta ja 7 momentissa omistusosuuden osoittamisesta, sovelletaan myös ulkopaikkakuntalaiseen, joka omistaa vastaavan suuruiseen kalastusoikeuteen oikeuttavan yksityisen vesialueen.

Kalastussäännön 8 §:n 4 momentin mukaisesta kalastuslupakiintiöstä lohenkalastukseen säädetään erikseen valtioneuvoston asetuksella. Kiintiöstä säädetäessä on otettava huomioon niiden kalastusviikkojen määrä, joina kalastussäännön 5 §:n 2 momentin 3 kohdan ehdot täyttyvät, sekä lohisaaliskiintiön suuruus.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä edellä tässä pykälässä tarkoitettujen kalastuslupakiintiöiden koosta, seuraaviin kalastuslupiin oikeuttavien kertoimien suuruudesta, kalastuslupien varaamiseen liittyvistä määrääjoista sekä varaamattomien kalastuslupakiintiöihin kuuluvien lupien siirtämisestä ostettaviksi matkailulupakiintiöihin, jos kalastussäännön 8 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen matkailulupien määrät tai niiden käyttöalueet muuttuvat tai lupakiintiöiden tarkoituksenmukainen käyttö sitä muutoin edellyttää.

## 14 §

### Tenojoen vesistön venerekisteri

Kalastussäännön 38 §:ssä tarkoitettuna Tenojoen vesistön venerekisterinä on liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 216 §:ssä tarkoitettu liikenneasioiden rekisteri.

Tenon kalastusveneiden rekisteröintiin sovelletaan liikenteen palveluista annettua lakia tämän lain 15–17 §:ssä säädetyin poikkeuksin.

## 15 §

### Veneen rekisteröinti

Muulla kuin Tenojoen vesistön jokilaaksoissa vakinaisesti asuvalla kalastusoikeuden haltijalla on oikeus rekisteröidä kiinteistöä kohti yksi vene edellyttäen, että kiinteistöön kuuluu osuus rajajokialueella sijaitsevasta yhteisestä vesialueesta tai sitä vastaava yksityinen vesialue.

Tämän lain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettun sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

[HE 9/2024](#)

MmVM 3/2024

EV 27/2024

Helsingissä 26.4.2024

Tasavallan Presidentti  
Alexander Stubb

Maa- ja metsätalousministeri  
Sari Essayah

[Liite: Saamenkielinen käännös](#)